

Avdelningen för verksamhetsstöd och -styrning
Ulrika Holfelt
ulrika.holfelt@ivo.se

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Ert dnr Ju2017/03997/L4

Yttrande över Informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster, SOU 2017:36

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) lämnar följande synpunkter på rubricerat betänkande.

Sammanfattning

IVO avstyrker förslaget att IVO ska utses till tillsynsmyndighet över informationssäkerheten inom hälso- och sjukvårdssektorn utan förespråkar istället *en* nationell sektorsövergripande myndighet. IVO avstyrker också förslaget att IVO ska få bemyndigande att utfärda normerande föreskrifter.

IVO:s synpunkter

8.5 Utredningens överväganden och förslag

8.5.1 En tillsynsmyndighet för varje sektor och 8.5.2 Tillsynsmyndigheter i Sverige

IVO förespråkar att *en* nationell behörig myndighet får i uppdrag att, med sektorsövergripande ansvar, utöva tillsyn enligt den föreslagna lagen om informationssäkerhet för vissa tillhandahållare av samhällsviktiga tjänster och digitala tjänster (benämns fortsättningsvis lagen).

IVO:s uppdrag som tillsynsmyndighet är att utöva tillsyn över hälso- och sjukvården och dess personal samt över socialtjänsten. IVO:s tillsyn innebär att granska att hälso- och sjukvården samt socialtjänsten uppfyller krav och mål enligt lagar och andra föreskrifter. Syftet med tillsynen är att granska att befolkningen får vård och omsorg som är säker och har god kvalitet.

IVO saknar idag relevant kompetens för det föreslagna uppdraget. IVO vill understryka det som utredningen själv konstaterar, att tillsyn när det gäller säkerhet i nätverk och informationssystem kräver expertkunskap. IVO:s kompetens är inriktad på hälso- och

sjukvårdens och socialtjänstens kärnverksamhet, dvs. utövandet av själva vården och omsorgen.

IVO anser att om IVO trots sitt avstyrkande ändå utses till tillsynsmyndighet bör det inte ankomma på myndigheten att utfärda normerande föreskrifter rörande tillämpningen av den föreslagna lagen. IVO delar inte utredningens uppfattning att det är till fördel att i detta sammanhang lägga ansvaret för såväl tillsyn och incidenthantering som normering på en och samma myndighet. IVO anser tvärtom att den rådande ordningen inom hälso- och sjukvårds- respektive socialtjänstområdet med en klar skiljelinje mellan tillsynsansvaret och det normgivningsansvar som ålagts Socialstyrelsen är en väl fungerande ordning som det inte finns anledning att ändra på. Denna gränsdragning var en viktig utgångspunkt för bildandet av IVO, vilken utredningen också redovisar.

8.5.4 Samordnad funktion mellan tillsynsmyndigheterna

IVO ser svårigheter med att kunna integrera tillsynen över informationssäkerheten hos berörda aktörer med IVO:s tillsyn i övrigt som rör kärnverksamheten inom hälso- och sjukvården.

Det kommer endast att vara vissa aktörer inom sjukvårdssektorn som kommer att anses vara leverantörer av samhällsviktiga tjänster. Om IVO exempelvis ska genomföra en riskbaserad tillsyn avseende ett visst fokusområde - enligt hälso- och sjukvårdslagstiftningen - avseende vissa utvalda vårdgivare så skulle det kunna vara effektivt att samtidigt utöva tillsyn över någon del av tillsynsobjektens informationssäkerhetsarbete. Men eftersom det kan vara så att det endast är någon eller några enheter hos någon eller några av de utvalda vårdgivarna som ska efterleva den föreslagna lagen så finns risk att ett sådant upplägg snarare skulle medföra att arbetet blir splittrat och komplicerat än att några effektivitetsvinster uppnås. Dessutom skulle det bli otydligt för vårdgivarna om IVO, inom ramen för en tillsyn med ett visst vårdfokus, samtidigt begär in uppgifter av ett helt annat slag, dvs. uppgifter om vårdgivarens arbete med informationssäkerheten. Särskilt då en sådan begäran skulle omfatta endast ett fåtal utpekade sjukvårdsenheter hos vårdgivaren.

Därtill kommer att utredningen föreslår att de som utses till tillsynsmyndigheter enligt den nya lagen bör använda samma metod för tillsynen, att samordning bör ske och att MSB ska ta fram metodstöd. Detta kan komma att innebära att tillsynen över informationssäkerheten ska utformas på ett helt annat sätt och genomföras med helt andra metoder än vad IVO tillämpar idag.

13.2 Ekonomiska konsekvenser

13.2.1 Konsekvenser för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, behöriga myndigheter och domstolar

IVO noterar att utredningen inte har kunnat bedöma kostnaderna avseende de nya uppdragen för berörda myndigheter, främst på grund av att antalet leverantörer av samhällsviktiga tjänster inte har kunnat fastställas. IVO vill understryka vikten av att det snarast behöver göras en kompletterande analys av kostnadsaspekterna som berörda myndigheter kan få ta ställning till.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Gunilla Hult Backlund. I den slutliga handläggningen har avdelningscheferna Thomas Mehralizade och Patric Winther samt chefsjuristen Linda Almqvist deltagit. Juristen Ulrika Holfelt har varit föredragande.

Inspektionen för vård och omsorg

Gunilla Hult Backlund

Ulrika Holfelt